

Kėdainių krašto Garbės pilietis -
profesorius daktaras kunigas

**PAULIUS
RABIKAUSKAS SJ**

282(=882)(092)

kė 16

Visiems, besigilinanties į tai, kas buvo mūsų tau-
tos praeityje, linkėtume nepamiršti, kad dabartis yra praei-
ties tēsinys.

Kun. Paulius Rabikauskas SJ

Skiriama prof. dr. kun. P.Rabikausko SJ 75-mečiui.

97/1949 5-1

STATYBA

KĖDAINIAI * 1995

© Kėdainių M.Daukšos viešoji biblioteka, Didžioji rinka 11, 5030 Kėdainiai

ISBN 9986-717-00-0

Tokia kukli mūsų Kėdainių žemė, o kokia ji dosni šviesiais, garbingais žmonėmis. Tikrais žmonėmis, neparklupdytais gyvenimo audrių, nesugniuždytais negandų ir netekčių, sugebančiais net iš toli būti šviesuliais savo gimtajai Lietuvai. Vienas tokiai - kunigas Paulius Rabikauskas SJ.

Pasaulio šviesą būsimasis profesorius, teologijos mokslų daktaras išvydo 1920 m. rugpjūčio 16 d. nedideliamė vidurio Lietuvos miestelyje Gudžiūnuose. Kaip daigas į šviesą, taip mažasis Paulius stiebėsi į mokslą. Nebuvo viskas paprasta. Tik didelių prašymų ir Gudžiūnų klebono R.Šiliūno įkalbinėjimų deka 1933 m. nedidukas, kuklutis kaimo vaikas važiuoja į Kauną, pats susiranda Jézuitų gimnaziją. Prasideda didysis kelias į mokslą. Šeimoje padėti tvirti religiniai pagrindai, suformuota tvirta dvasinė pasaulėjauta, noras siekti žinių - pagrindiniai stimulai P.Rabikauskui 1938 m. ištoti į jézuitų vienuolių. 1940 m. rusams okupavus Lietuvą, P.Rabikauskas studijuoja filosofiją Pagryžuvy. 1944 m. supratęs, kad savo žinių paverstoje Tévynėje nepritaikys, pasitraukė į Vokietiją - Pullachą. Nežiūrint sunkių slygų, Vokietijoje toliau tęsia studijas ir 1948 m. įšventinamas kunigu. 1951 m., anot paties kun. P.Rabikausko SJ, nežinodamas ką toliau veiks, išvyksta į Romą. Čia toliau keturis metus studijuoja Bažnyčios istoriją, studijas apvainikuodamas daktaratu. Nuo 1955 m. rudenės pats dėsto popiežiaus universitete, atskirais laikotarpiais eina vicerektorius pareigas, vadovauja Bažnyčios istorijos fakultetui.

Tévynės meilės ilgesio negali nuslopinti nei laikas, nei nuotoliai. Tikra meilė išreiškiama ne atodūsiais, o iprasminama darbais. Tai pasakyti ir apie kun. Paulių Rabikauską SJ. Svetur praleisti dešimtmiečiai neatšaldė meilės nedideliams žemės lopinėliui - Lietuvai. Išsamūs, kruopštūs darbai, reikalavę ilgų tyrinėjimų, skirti Lietuvos praečiai, Vilniaus universiteto istorijai, jézuitų veiklai Vilniaus universitete, šv.Kazimiero, Lietuvos globėjo gyvenimui.

Taip artima Lietuva darbuose, o tokia tolima realybėje. Tik po keturiadesimt penkių metų - 1989 metų pavasarį - kun. P.Rabikauskas SJ atvyksta į Lietuvą, o antrojo 1990 metų vizito metu drauge su artimaisiais švenčia šv.Kalėdas, gimtojo miestelio Bažnyčioje aukoja Piemenėlių mišias.

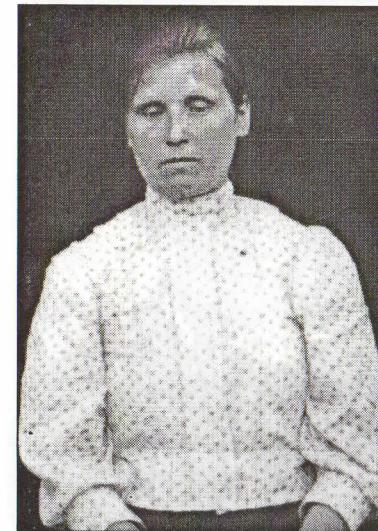
Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija, įvertindama prof. kun. P.Rabikausko SJ mokslinio darbo svarbą Lietuvai, dar 1961 metais jam suteikė akademiko vardą. 1994 m. minint Vilniaus universiteto 415-ąsias įkūrimo metines, už didžiulį įnašą, tyrinėjant Lietuvos ir Vilniaus universitetės istoriją, P.Rabikauskui SJ buvo suteiktas Garbės daktaro laipsnis.

1995 m. rugėjo 29 d. prof.dr.kun. P.Rabikauskui SJ suteiktas Kėdainių krašto Garbės piliečio vardas.

Prof.dr.kun. P.Rabikausko SJ nuopelnai dideli ne tik Lietuvai, bet ir visam

pasauliui. Tai vienas žymiausių pasaulyje lotyniškos paleografijos specialistų. 1991 m. Popiežiškoji Krokuvos teologijos akademija už Bažnyčios istorijos tyrinėjimus suteikė P.Rabikauskui daktaro vardą, o 1992 m. popiežius Jonas Paulius II ji paskyrė Šventujų skelbimo kongregacijos konsultantu.

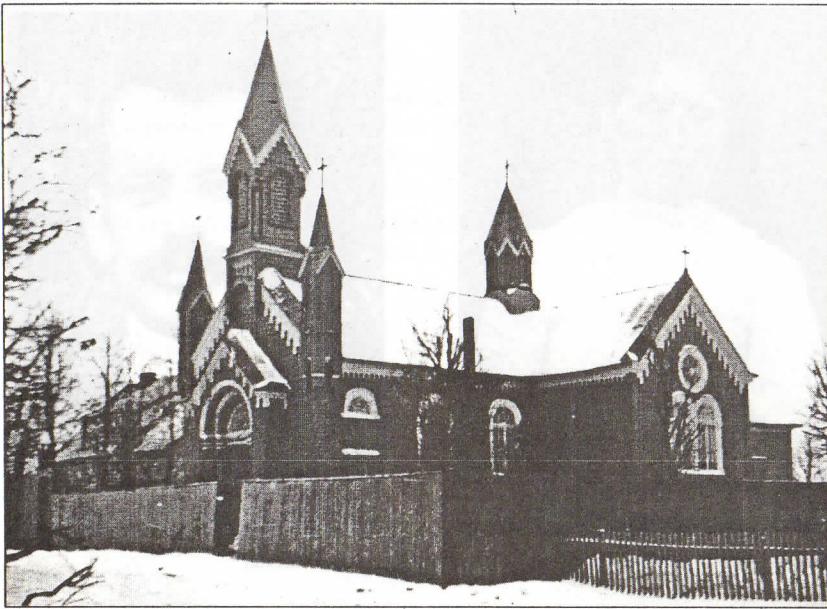
Sudužo geležinė užtvara, atskyrusi Lietuvos vaikus nuo gimtųjų šaknų, grįžta į Tėvynę jie patys, grįžta jų sukurti ir sukaupti neįkainojami dvasiniai lobiai, pagaliau sulaukę deramo įvertinimo.

Prof. dr. kun. P.Rabikausko SJ tėvai: Kotryna ir Ignas Rabikauskai

Kun. P.Rabikausko SJ tėvų namas Gudžiūnuose. 1972 m.

Gudžiūnų bažnyčia, kurioje buvo pakrikštytas prof. dr. kun. P. Rabikauskas SJ.

Mokinio numeris	Užsverys istorijos datoms	Kulturas	Matematika	Parasai
I 5 5 5 5 3 4 4	I. Lopys	5	4 4	
II 5 5 5 5 3 4 5	II. Strojana	5	5 5	
III 5 5 5 5 4 4 5	III. Lopys	5	5 5	
Mokinio nazymė	5 5 5 5 3 4 5	5	5 5	
gram.				
Galiavais				
Pedagoginių darbuotojų mokiniamas Rabikauskas iš ankstajų klasės				
Pastabos				
Kaunas 1934 m. gegužės mėn. 30 d. Klasės auklėtojas M. Antanavičius				
Deklaracija Pastaba: 1 - ietiniai, 2 - gėrimi, 3 - patrenkinti, 4 - negaliavamasis, 5 - negali				

Kauno Jėzuitų Gimnazijos I klasės mokinio Pauliaus Rabikausko 1933/34 mokslo metų pažymėjimas.

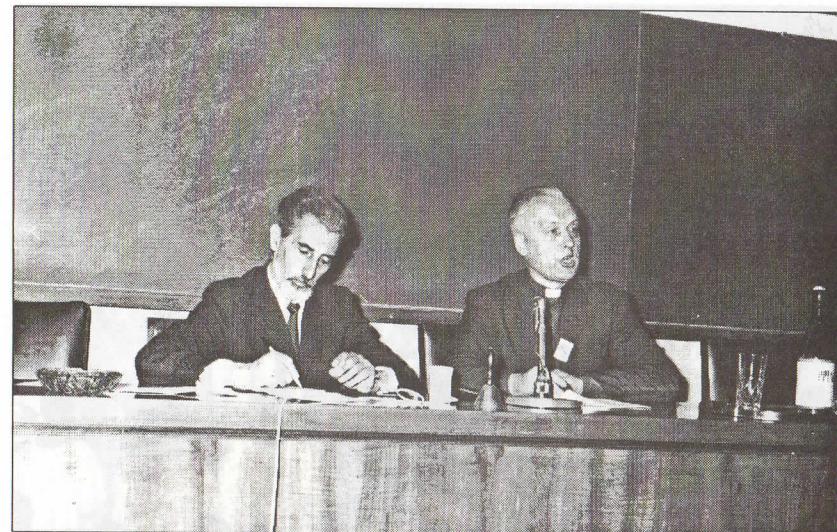
Kauno Jėzuitų gimnazijos auklėtinis P. Rabikauskas su seserimi Angele Kaune 1935 m.

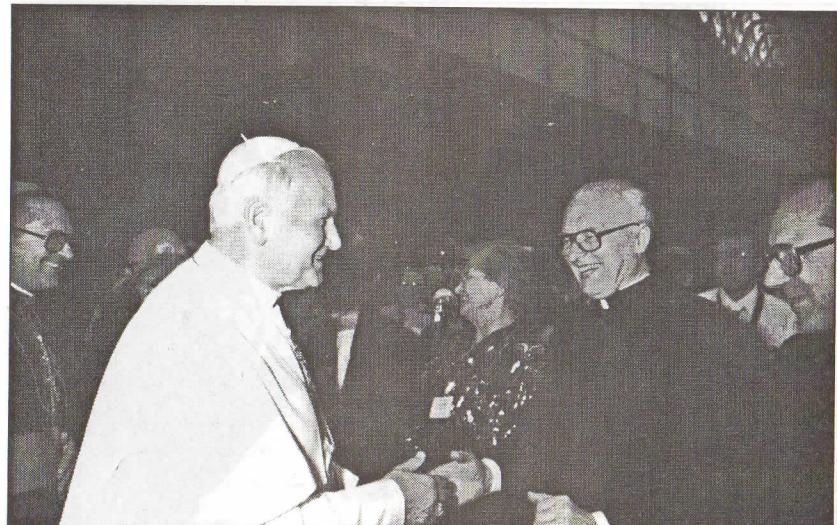
Pagyrimo raštelis, išduotas P. Rabikauskui Kauno jėzuitų gimnazijoje. 1934 m.

Kun. Paulius Rabikauskas SJ jaunystėje.

Prof. dr. kun. Paulius Rabikauskas SJ skaito paskaitą 3-ajame Tarptautiniam diplomatinikos konгресe 1971 09 30. Kairėje - posėdžiui pirmmininkauja prof. Robert Henri Bautier iš Paryžiaus.

Lietuvos krikšto 600 metų jubiliejaus audiencijos pas šv. Tėvą metu (vysk. P. Baltakis, šv. Tėvas, dr. R. Mažeikaitė (šešėlyje), prof. dr. M. Gimbutienė, prof. dr. kun. P. Rabikauskas SJ, doc. kun. A. Kajackas). 1987 m. birželio mėn. 27 d.

Prof. dr. kun. P.Rabikauskas SJ aukoja šv. Mišias Piatlingene (Vokietija) 40-ies metų kunigystės proga. 1988 m. rugėjo mėn. 6 d.

Prof. dr. kun. P.Rabikauskas SJ po 45-erių išsiskyrimo metų gimtuosiuose Gudžiūnuose. 1989 m. šv. Velykos. Iš kairės: dukterėčia Kristina Venskauskaitė, Paulius Rabikauskas, sesuo Kristina Rabikauskaitė-Venskauskienė ir sesers vyras Valerijonas Venskauskas.

Prof. dr. kun. P.Rabikauskas SJ darbų bibliografinis sąrašas

Bibliografiniam sąrašui medžiaga rinkta, remiantis "Spaudos metraščiais", Kėdainių M.Daukšos viešosios bibliotekos kraštotoyros kartoteka. Sąrašas apima 1958 - 1994 m. laikotarpiu išspausdintus prof. dr. kun. P.Rabikauskas SJ darbus.

I sąrašą įtraukti darbai, parašyti lietuvių ir užsienio kalbomis. Medžiaga dėstoma abécélės seka. Pirmiausiai pateikiami darbai parašyti lietuvių kalba, po to - užsienio kalbomis.

Rabikauskas P. Lietuvos globėjas šv.Kazimieras. V.: K.: LKMA, 1993. - 136 p.

Rabikauskas P. 18-ojo amžiaus Lietuvos bruožai: Iš Pašiaušės Jézuitų kolegijos metraščių // Tautos praeitis = The past of a Nation. - T.1 Kn.3. - Chicago, 1961. - P.345-391.

Rabikauskas P. Bendri Lietuvos istorijos reikalai: (Prisiminimai apie tėvą Viktorą Gidžiūną, jo mirties metines) // Aidai. - 1985. - Nr.2. - P.110-113.

Rabikauskas P. Dievo tarnas Mykolas Giedraitis // Naujasis židinys. - 1992. - Nr.4. - P.25-30.

Rabikauskas P. Didžiosios šv.Kazimiero šventės Vilniuje 1636 ir 1636 metais. // Aidai. - 1958. - Nr.3. - P.128.

Rabikauskas P. Iš Vilniaus universiteto istorijos // Lietuvių tautos praeitis = Lithuanian Historical review. - T.5. Kn.2(18). - Chicago, 1982. - P.7-28.

Rabikauskas P. Jono Pauliaus II misija // Liaudies kultūra. - 1993. - Nr.4. - P.1-3.

Rabikauskas P. Konstantino Sirvydo biografiniés datos // Aidai. - 1962. - Nr.4. - P.147-154.

(Prof. dr. kun. P.Rabikausko SJ kalba) // Naujasis dienovidis. - 1992. - Balandžio 17-24. - P.2.

Rabikauskas P. Lietuviškumo apraiškos Vilniaus akademijoje // Nepriklausoma Lietuva. - 1992. - Gruodžio 16, 23. - Aidai. - 1979. - Nr.9. - P.377-389.

Rabikauskas P. Lietuvos istorinių šaltinių leidimas // Lietuvių katalikų mokslo akademijos Suvažiavimo darbai. - T.3. - Kn.4. - Roma, 1982. - P.147-153.

Rabikauskas P. Lietuvos jézuitų provincijos pastatų planai // Tautos praeitis = The past of a Nation. - T.1. - Kn.4. - Chicago, 1962. - P.613-616.

Rabikauskas P. Lietuvos krašto aplinkybės // Lietuvių katalikų mokslo akademijos suvažiavimo darbai. - T.13. - Roma. - P.89-100.

Rabikauskas P. Lietuvos krikšto (600 m.) jubiliejui artėjant // Aidai. - 1986. - Nr.2. - P.77-88.

Rabikauskas P. Lietuvos vyskupų dvasinė genealogija // Aidai. - 1980. - Nr.4. - P.207-213.

Rabikauskas P. Medžiaga senojo Vilniaus Universiteto istorijai // Lietuvių Katalikų Mokslų akademijos metraštis. - T.3. - Roma, 1967. - P.221-266. T.4. - Roma, 1968. - P.321-368. - T.5. - Roma, 1970. - P.301-338. - Nepriklausoma Lietuva. - 1992. - Sausio 13. - Balandžio 8. - Gegužės 5, 12, 26. - Birželio 2, 23.

Rabikauskas P. Mokslinė pažanga Vilniaus akademijoje // Lietuvos Katalikų mokslo akademijos suvažiavimo darbai. - T.7. - Roma, 1972. - P.203-232.

Rabikauskas P. Nesekmės užgrūdintas: (Apie šv.Kazimierą - Lietuvos globėją) // Naujasis dienovidis. - 1993. - Kovo 5-9. - P.13.

Rabikauskas P. Neužtenka gyventi vien šia diena / Su kunigu, prof. iš Romos kalbasi G.Visockas // Apžvalga. - 1993. - Spalio 1-7. - P.6.

Rabikauskas P. Pastabos prie šv.Kazimiero garbinimo istorijos // Aidai. - 1958. - Nr.7. - P.305-311.

Rabikauskas P. Reikia tik pasistengti: (Vilniaus Akademijos spaustuvės šaltiniai, XVI-XIX a.) // Naujasis židinys. - 1993. - Nr.2. - P.83-86.

Rabikauskas P. Vatikano archyvuose daug įdomaus Lietuvos istorikams / Kalbėjosi I.Kuokaitis // Gimtasis kraštas. - 1989. - Liepos 6-12. - P.4-5.

Rabikauskas P. (Casimiro di Lituania) // Bibliotheca Sanctorum. - T.3. - Roma, 1963. - P.895- 906.

Fontes Historiae Lituaniae. Vol.1. Relationes status dioecesium in Magno

Ducatu Lituaniae. [D.].1. Dioecesis Vilnensis et Samogitiae. - Romae, 1971.
Lietuvos istorijos šaltiniai. T.1. Pranešimai apie padėtį Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės vyskupystėse. [D.].1. Vilniaus ir Žemaičių vyskupystės / Parengė autoriu kollectivas, redagavo Paulius Rabikauskas.

La cristianizzazione della Lithuania: Atti de colloquio internazionale di storia ecclesiastica in occasione del VI centenario della Lithuania cristiana (1387-1987). Ed. P.Rabikauskas, Roma, 1987. - 307 p.

Rabikauskas P.

Abbreviatori della Cancellaria Pontifica prima metà del secolo XIV. Leid.: Annali della scuola speciale per archivistico bibliotecari dell' Università di Roma, 1972, t.12, Nr.1/2. Rabikauskas P. Popiežiaus kanceliarijos abraviatoriai [raštininkai] pirmojoje XIV a. puseje.

Rabikauskas P.

Archiwum watykańskie, jego historia i organizacja. - Arch., Bibl. i Muzea Kościelne, Lublin, 1978, t.37, P.281-297. - Bibliogr. nuorodos išnašose. - Lenk. (VUB)

Rabikauskas P. Vatikano archyvas, jo istorija ir organizacija / Iš vok.k. vertė Zigmantas Zelinskis.

Rabikauskas P.

Cancellaria Apostolica. (In eius memoriam: saec. XI - die 31 martii 1973) Žurn.: Periodica de re morali, canonica, Liturgica (Roma), 1974, t.63. Rabikauskas P. Apaštališkoji kanceliarija. (Jos atminimui. XI a. - 1973 m. kovo 31 d.).

Rabikauskas P.

Die Taute Litauens // Anlecta Cracoviensia. - 197. - T.19. - P.91-104. - Vok.

Rabikauskas P. Lietuvos krikštas.

Rabikauskas P.

Die Taute Litauens: Probleme und Auswirkungen // Jahrestagung = Suvažiavimo darbai, 1987 / Lietuvių kultūros inst. - Lampertheim, 1988. - P.33-54. - Bibliogr. prier.: p.53-54. - Vok. (LNB).

Rabikauskas P. Lietuvos krikštas: problemos ir padariniai: [XIV a.

apžvalga: Su prier. apie aut.].

Rabikauskas P.

The foundation of the University of Vilnius (1579). Royal and Papal grants. - Roma: Lict. Katalikų MA, 1979. - 75 p. Rabikauskas P. Vilniaus universiteto įsteigimas (1579): Karaliaus ir popiežiaus aktai.

Relationes status dioecesium in Magno Ducatu Lituaniae. Vol.2. - Roma, 1978. - XXVI, 775 p. Pranešimai apie vyskupijų padėtį Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje. T.2 / Su bendradarbių kolektyvu parengė Paulius Rabikauskas.

Literatūra apie prof. dr. kun. P.Rabikauską SJ

Ambrasas K. Nauja knyga apie Lietuvos globėjų šv.Kazimierą. // XXI amžius. - 1993. - Liepos 21.

Apie prof. dr. kun. P.Rabikauską SJ.

Autorius gyvena Romoje, bet gimė Gudžiūnuose. // Kėdainių garsas. - 1993. - Liepos 2.

Trumpa prof. dr. kun. P.Rabikausko SJ biografija.

Jurkštės V.P. Kompozitorius Simonas Berentas. // Aušra. - 1981. - Nr.2. - P.33-34.
Autoriaus padėka P.Rabikauskui, padėjusiam paruošti straipsnį.

Jurkštės V.P. Lietuvis istorikas iš Romos. // Katalikų pasaulis. - 1991. - Nr.4. - P.9-10.

Apie prof. dr. kun. P.Rabikauską SJ.

Moskūnas L. Ko Šapoka ir Ivinskis nežinojo. // Akiračiai. - 1985. - Nr.10. - P.4-5.
Atsiliepimas į P.Rabikausko str. "Apie mitus ir jų skleidimą", išspausdintą laikr.
"Tėviškės žiburiai" 1983 m. rugpjūčio 20 d.

Vasiliauskienė A. Neužtenka gyventi vien šia diena. // Apžvalga. - 1993. - Spalio 1-7. - P.6.

Apie prof. dr. kun. P.Rabikauską SJ.

Kuckailis J. Povilas Rabikauskas: Vatikano archyvuose daug įdomaus Lietuvos istorikams. // Gimtasis kraštas, 1989 m. liepos 6-12 d. P.4-5.

Interviu su kun. P.Rabikauskui SJ.

Žirgulis R. "...Mano namai jau Romoje..." // Kėdainiai, 1994 m. spalio 26 - lapkričio 2 d. Nr.2. P.10.

Interviu su kun. P.Rabikauskui.

Vasiliauskienė A. Vilniaus universitetui - 415. // Apžvalga, 1994 m. rugsejo 23-29 d. Nr. 38. P.2.

Apie Vilniaus universiteto Garbės daktaro vardo suteikimą prof. P.Rabikauskui.

Vasiliauskienė A. Mintinis - į Lietuvą. // Dienovidis, 1995 m. rugsejo 8 d. Nr.32. P.7.

"Kėdainių krašto Garbės pilietis - profesorius daktaras kunigas
PAULIUS RABIKAUSKAS SJ"

Kėdainių M.Daukšos viešosios bibliotekos leidinys
Leidinį parengė: Z.Bieliauskienė, V.Grigorjevičė, B.Lysenkienė.
Panaudotos nuotraukos iš asmeninio P.Rabikausko sesers Kristinos Rabikauskaitės -
Venskauskienės archyvo.

SL 530. Formatas 64x80/16. 1,25 sp. l. Tiražas 300 egz. Užsakymas Nr. 1933
Leidykla "Statyba", Liepų takas 4, 5c
spaustuvės Kėdainių filialas

Kėdainių M.Daukšos VB

000149243